

Tidigt 60-tal i Storvik

Det var tidigt 60-tal i den lilla köpingen Storvik i Gästrikland. Mitt i samhället låg Samrealskolan med sina fyra årskurser och två parallellklasser på varje stadium. Bland lärarna märktes fysikläraren Lennart L, historieläraren Gunnar B, en musiklärare som allmänt kallades "Dö Moll" samt svensklärarna Astrid W och Per Gunnar Evander.

I Storvik fanns ett fåtal personer med högre utbildning - i stort sett bara prästen, provinsialläkaren, två tandläkare och lärarna på realskolan. Eleverna kom alltså från studieovana miljöer och det var ont om förebilder för studieintresserade elever. Högre studier och kultur sågs med viss misstänksamhet. Inställningen var vanligtvis att man borde sluta skolan så tidigt som möjligt och söka jobb på Järnverket i Sandviken.

Bland lärarna på realskolan märktes Evander genom sin ungdomliga och lediga stil. Han fångade elevernas intresse genom sin berättarförmåga. Dessutom var han något av en lokal kändis genom sin medverkan i Gefle Dagblad. Han försökte sig t o m på att få oss elever intresserade av kvalitetsfilm genom att starta en filmklubb. Han arrangerade därigenom visning av ett antal långfilmer på Storviks enda biograf. Varje film introducerade PG med att säga "det här är den bästa film jag sett". Tyvärr måste väl erkännas att elevernas mognadsgrad inte riktigt stod i paritet med filmernas kvalitet.

Per Gunnar Evanders författarambitioner var välkända i bygden. Ändå väckte det stor uppmärksamhet när han blev publicerad i BLM, Bonniers Litterära Magasin. De som var intresserade läste novellen på Storviks bibliotek. Ännu större uppmärksamhet väckte naturligtvis PG:s debutbok, Tjocka Slakten. Bland oss ungdomar var den allmänna meningen att boken var lite knepig och svår att förstå sig på. Men ändå kände nog de flesta en viss stolthet över att någon från Storvik fått en roman utgiven på Bonniers förlag.

De följande åren läste man Evanders romaner med stort intresse, inte minst på grund av de lokalt välkända platser, och kanske i vissa fall personer, som förekom i böckerna. Exempelvis skildrade "Tegelmästare Lundin och stora världen" miljön på ortens tegelbruk, där många av oss genomlidit feriearbeten under några varma sommarveckor.

Med tiden insåg jag att Evanders romaner förutom att vara goda berättelser med oerhört humoristiska inslag även har en djupare mening och ett budskap till läsaren. Därför har jag följt hans produktion genom åren och senaste året även blivit medlem i Evandersällskapet.

Per Gunnar Evanders romaner är väl värda att läsas flera gånger, och fortfarande småler jag åt de välkända namnen på platser i Storvikstrakten.

Lasse Åhlin
juni 2009